

ZÁZNAM Z WORKSHOPU
Nedostatok vodičov v osobnej a nákladnej doprave
5. 12. 2018

Organizátor workshopu:

osobný úrad a sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky (MDV SR)

Program:

- 1. Odborné vzdelávanie a príprava vodičov** (Ing. Z. Šumichrastová, Štátny inštitút odborného vzdelávania – ŠIOV)
- 2. Ako môže prispieť školstvo k riešeniu nedostatku vodičov?** (Ing. R. Trnková, Stredná priemyselná škola dopravná, Zvolen – SPŠD Zvolen)
- 3. Aktivity Zväzu autobusovej dopravy na podporu povolania „vodič“** (Ing. P. Sádovský, Zväz autobusovej dopravy – ZAD)
- 4. Diskusia k príspevkom**
- 5. Návrh novely zákona o cestnej premávke** (mjr. Mgr. T. Vrábel, Prezídium Policajného zboru – PPZ)
- 6. Nedostatok vodičov, aktuálna situácia a možné riešenie** (Ing. P. Jančovič, ČESMAD Slovakia)
- 7. Aktivity Združenia MHD SR na podporu profesie vodič MHD** (JUDr. M. Jerguš, Združenie MHD SR – ZMHD)
- 8. Diskusia k príspevkom**
- 9. Ukončenie workshopu**

Účastníci workshopu:

zástupcovia ústredných orgánov štátnej správy, ŠIOV, PPZ, profesijných a stavovských organizácií, odborových zväzov a združení, spoločnosti Trexima, s. r. o., zamestnávateľov a stredných odborných škôl.

Workshop otvorila a prítomných privítala Ing. I. Šimonovičová, generálna riaditeľka osobného úradu MDV SR, úvodné slovo predniesol P. Varga, MBA, MSc., generálny riaditeľ sekcie cestnej dopravy a pozemných komunikácií MDV SR, a podujatie moderoval Ing. M. Miškovský, vedúci oddelenia cestnej dopravy MDV SR.

V prvej časti workshopu Ing. Z. Šumichrastová (ŠIOV) predstavila aktuálne možnosti vzdelávania vodičov v stredných odborných školách (SOŠ) a upozornila na tie študijné a učebné odbory (odbory skupiny 37 Doprava, pošty, telekomunikácie, 23, 24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba I, II a 26 Elektrotechnika), ktoré sú z hľadiska vzdelávacieho obsahu vyhovujúce na prípravu vodičov.

Ing. R. Trnková (SPŠD Zvolen) predstavila aktivity školy v oblasti prípravy budúcich vodičov. Informovala o kurze základnej kvalifikácie (rozsah 280 hodín) pre absolventov a iných záujemcov, ktorý je v procese riešenia. Po ukončení kurzu účastníci získajú osvedčenie o absolvovaní teoretickej časti prípravy na nadobudnutie kvalifikačnej karty vodiča. V príspevku upozornila na dôležitosť kvalitnej prípravy vodičov, najmä kvôli bezpečnosti v cestnej premávke.

Ing. P. Sádovský (ZAD) predstavil aktivity ZAD na podporu povolania vodič. Vodiči autobusov majú vysoký priemerný vek a na trhu práce ich aktuálne chýba 5 %. Dôvodmi nedostatočného záujmu žiakov/verejnosti o túto profesiu sú najmä vysoké nároky na kvalitu práce, nepriaznivá dopravná situácia a využívanie integrovaných systémov, ktoré si vyžadujú zručnosti v nových technológiách. ZAD podporuje vodičov náborovými príspevkami, stabilizačnými príplatkami a bezplatným ubytovaním. ZAD schvaľuje zníženie minimálneho veku vodičov motorových vozidiel skupiny C a D a je zástancom získania vodičského oprávnenia skupiny C počas absolvovania strednej odbornej školy (SOŠ).

V rámci diskusného bloku odznelo nasledujúce:

Ing. M. Miškovský (MDV SR) nadviazal na prezentáciu Ing. P. Sádovského a doplnil, že v nákladnej doprave aktuálne chýba 16 % vodičov. Vydaných kariet vodiča do digitálnych tachografov, ako aj kvalifikačných kariet vodičov je v súčasnosti dvojnásobne vyšší, ako sú potreby trhu práce v SR. Z toho vyplýva, že veľký počet vodičov je zamestnaných mimo SR. M. Hruška (SOŠD Žilina) následne doplnil hlavné dôvody nedostatku vodičov v SR. Ing. P. Hudák (ČESMAD Slovakia) zdôraznil, že vodiči nákladnej dopravy pôsobia v zahraničí najmä z dôvodu lepších pracovných a mzdových podmienok, kvalitnejšej sociálnej politiky a menšieho daňového zaťaženia. Na problémy v oblasti daňového zaťaženia dopravcov a dane z motorových vozidiel nadviazal aj Ing. P. Jančovič (ČESMAD Slovakia).

Ing. S. Brúder (Dopravný podnik Bratislava) hovoril o potrebe úpravy rozsahu učiva pri kvalifikačnej príprave vodičov tak, aby vodiči v regionálnej doprave (do 50 km) mali učivo v menšom rozsahu. Ing. M. Miškovský (MDV SR) upozornil, že cieľom MDV SR je predchádzať rozdielom v obsahu kvalifikačných požiadaviek pre vodičov, a to z dôvodu rotácie vodičov v súlade s požiadavkami a potrebami trhu práce.

Ing. P. Sádovský (ZAD) v nadväznosti na prezentáciu Ing. R. Trnkovej navrhol možnosť financovania kurzu základnej kvalifikácie prostredníctvom úveru tak, aby ťarcha splácania bola na zamestnancovi. Zamestnanec/vodič by bol motivovaný zotrvať v povolání. Otázka financovania kurzu zostáva otvorená. Ing. R. Trnková (SPŠD Zvolen) doplnila, že odporúča zamestnávateľom využiť aj možnosti, ktoré ponúkajú štipendijné programy pre SOŠ na prípravu svojich budúcich zamestnancov. Ing. Z. Šumichrastová (ŠIOV) poznamenala, že na prípravu vodičov by postačovali aj dvojročné učebné odbory. Mgr. Cs. Krnáčová (MDV SR) upozornila na nízky záujem žiakov o učebné odbory a na problémy pri získavaní žiakov na dvojročné štúdium.

JUDr. M. Brodzianska (Integrovaný odborový zväz) hovorila o potrebách aktívnej spolupráce vyšších územných celkov (VÚC), zamestnávateľov a SOŠ v rámci podpory a propagácie stredného odborného vzdelávania v rezorte, a to vrátane prípravy vodičov. Zdôraznila potrebu zvýšenia sociálnej istoty a právnej ochrany vodičov. JUDr. M. Benedeková (Odborový zväz KOVO) doplnila uvedené a upozornila na problémy v oblasti kolektívneho vyjednávania so súkromnými dopravcami. Ing. D. Hubáčová (VÚC Bratislava) informovala o aktivitách VÚC na podporu stredoškolského odborného vzdelávania, o spolupráci s SOŠ a o pláne výkonov škôl na školský rok 2018/2019.

V druhej časti workshopu mjr. Mgr. T. Vrábel (PPZ) predstavil navrhovanú právnu úpravu zníženia minimálneho veku na udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny C, CE, D a DE. Na základe podnetov z MDV SR, dopravných podnikov a autodopracov Ministerstvo vnútra SR (MV SR) navrhuje, aby sa v SR umožnilo udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny C, CE, D a DE v nižšom veku za podmienky dôkladnej teoretickej a praktickej prípravy vodičov a absolvovania kurzu základnej kvalifikácie. MV SR v pripravovanej novele zákona o cestnej premávke navrhuje pri vodičskom oprávnení D (DE) zníženie veku vodičov z 24 na 21 rokov a pri vodičskom oprávnení C (CE) zníženie veku z 21 na 18 rokov. MV SR navrhuje tiež možnosť získať vodičské oprávnenie CE v jeden deň.

Ing. P. Jančovič (ČESMAD Slovakia) v prezentácii ocenil spoluprácu s MV SR a MDV SR pri riešení nedostatku vodičov, predstavil aktuálnu situáciu na trhu práce a zhrnul dôvody nezájmu o povolanie vodiča nákladnej dopravy (najmä nepriaznivé mzdové podmienky v SR). Predstavil záujem spoločnosti o zamestnávanie žien/vodičiek, problémy s odchodom vodičov do zahraničia, potrebu zamestnávania vodičov z iných krajín a problém daňového a odvodového zaťaženia dopravcov.

JUDr. M. Jerguš (ZMHD) zameral svoju prezentáciu na nevyhnutnosť systémového vzdelávania vodičov. Predstavil spoluprácu ZMHD so ŠIOV, aj prípravu projektov s využitím operačných programov Európskej únie. Zdôraznil, že zamestnávatelia sa musia intenzívne venovať náborovej činnosti na školách. Záujem žiakov o štúdium pripravujúce na povolanie vodiča by vzrástol, ak by žiaci mali možnosť bezplatne príp. s dotáciou získať vodičské oprávnenie počas štúdia.

V rámci diskusného bloku odznelo nasledujúce:

Ing. P. Hudák (ČESMAD Slovakia) v nadväznosti na prezentáciu Ing. P. Jančoviča (ČESMAD Slovakia) uviedol, že by bolo žiaduce, aby povolenie vodič bolo zaradené do zoznamu povolaní na udelenie národného víza s možnosťou bezodkladného prijatia vodiča/cudzinca do zamestnania. Ing. D. Kostolányi (ZMHD) doplnil, že pracovná sila zo zahraničia je drahšia ako slovenská a je na približne rovnakej kvalitatívnej úrovni. Za problém považuje komunikáciu Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR s cudzineckou políciou v procese udeľovania pracovného povolenia cudzincom. Ing. M. Miškovský (MDV SR) poukázal na to, že cudzinecká polícia má personálne problémy, z toho dôvodu dlhšie trvá vybavenie žiadosti o udelenie pracovného povolenia.

Ing. P. Jančovič (ČESMAD Slovakia) podporil politiku zamestnávania cudzincov a udeľovanie národných víz vodičom. Zároveň upozornil, že ak sa nezlepší konkurencieschopnosť kamiónovej dopravy v SR, hrozí odchod dopravných spoločností do zahraničia. Je nevyhnutné zmeniť daňové zaťaženie našich dopravcov, ktoré je v súčasnosti jedno z najvyšších v Európe. Ing. P. Hudák (ČESMAD Slovakia) doplnil, že takmer všetci dopravcovia majú už v súčasnosti sídlo spoločnosti v zahraničí alebo časť vozového parku (prípojné vozidlá) preregistrovanú v iných členských štátoch EÚ, čo je znakom krízy v nákladnej doprave v SR. JUDr. M. Benedeková (OZ KOVO) vyzvala prítomných zástupcov dopravcov na zlepšenie sociálneho prostredia svojich zamestnancov zo SR. Ing. M. Áč (Dopravný podnik Bratislava) predstavil skúsenosti Dopravného podniku Bratislava so získavaním zamestnancov vrátane získavania zamestnancov zo zahraničia.

Ing. J. Žačko (Únia dopravy, pôšt a telekomunikácií SR) upozornil na potrebu motivácie žiakov základných škôl k štúdiu dopravných a technických odborov. Ing. R. Trnková (SPŠD Zvolen) doplnila, že súčasná mladá generácia považuje finančné ohodnotenie v zamestnaní za hlavné kritérium pri výbere štúdia a následne povolania. Mgr. Cs. Krnáčová (MDV SR) zdôraznila význam propagácie dopravných a technických odborov aj z pozície ústredných orgánov štátnej správy.

Podujatie ukončil JUDr. B. Chochlík, riaditeľ odboru Štátny dopravný úrad MDV SR, s aktuálnou informáciou o účinnosti pripravovanej novely zákona o cestnej premávke, ktorá sa očakáva v roku 2020.

Účastníci workshopu sa uzniesli na nasledujúcich záveroch:

- **Workshop upozornil na potrebu systémového vzdelávania budúcich vodičov s využitím existujúcich študijných a učebných odborov a ich kombinácií.**
- **Účastníci podporujú ďalšie vzdelávanie budúcich vodičov prostredníctvom SOŠ – kurzy základnej kvalifikácie pre absolventov a ďalších záujemcov.**
- **Propagácia povolania vodič, ako aj učebných a študijných odborov pripravujúcich na túto profesiu sa má posilniť zo strany všetkých subjektov, ktorých sa problém nedostatku vodičov dotýka.**
- **Je potrebné zintenzívniť spoluprácu zamestnávateľov a škôl pri príprave budúcich vodičov.**
- **Pri plánovaní výkonov škôl je nevyhnutná spolupráca samosprávnych krajov, škôl a zamestnávateľov.**
- **Účastníci podporujú zníženie veku na udelenie vodičského oprávnenia na vedenie motorových vozidiel skupiny C, CE, D a DE (podpora novely zákona o cestnej premávke).**
- **Je potrebné požiadať o doplnenie profesie vodič do zoznamu na udelenie národných víz na podporu zamestnávania cudzincov v SR.**
- **Deklaruje sa spoločná snaha účastníkov o skvalitnenie sociálneho zvýhodnenia vodičov, posilnenie ich sociálnych istôt a zníženie daňového a odvodového zaťaženia dopravcov.**

Bratislava 8.1.2019

Zapísala: PhDr. J. Kukumberg

Overili: Mgr. Cs. Krnáčová
Ing. M. Miškovský

Schválili: Ing. I. Šimonovičová v. r.
P. Varga, MBA, MSc. v. r.